Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika	14.09.2026, klo 17:10 - 18:23
Paikka	Kaupungintalo, Valtuustosali

Käsitellyt asiat

§ 120	**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
§ 121	**Pöytäkirjan tarkastus**
§ 122	**Läsnäolo- ja puheoikeudet**
§ 123	**Tiedoksi merkittävät asiat**
§ 124	**Kaupunginvaltuuston kokousaikatauluehdotus vuodelle 2027**
§ 125	**Korkeimman hallinto-oikeuden päätös apulaispormestarin erottamista koskevassa asiassa**
§ 126	**Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen**
§ 127	**Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym.**
§ 128	**Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartti Hanhilahti ym.**
§ 129	**Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja oppilaitoksissa – Joakim Vigelius**
§ 130	**Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet**
§ 131	**Kokousraportit**

Lisäpykälät

§ 132	**Eron myöntäminen Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta sekä täydennysvaali**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko
Alatalo Seija, varajäsen
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Gustafsson Jukka
Halinen Aino
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartti
Helimo Matti
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Hirvonen Mira
Holmqvist Ronny
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Jaatinen Tuila
Jussila Anne-Mari
Jussila Perttu
Jäntti Aleksi
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi, varajäsen
Kallio Kalle
Kampman Ulla
Karjalainen Miisa
Kirjavainen Johanna
Korhonen Laura
Kostiainen Leena
Kuitu Pilvi
Kuusipalo Saana
Leino Ida
Lindén Lauri
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Moilanen Anna
Mustakallio Jaakko
Nevanperä Lauri
Nurminen Ilmari
Porttikivi Ilkka

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Priimägi Oliver
Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Pursiainen-Hautala Sirpa
Rajala Petri
Salmijärvi Mirja
Sirén Jouni
Suomi Iia-Elisabeth
Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Mitja
Torkkola Sinikka, varajäsen
Träskbäck Jocka
Tynkkynen Oras
Törmikoski Veera
Uotila Mats
Viitanen Pia
Vikman Maria
Virolainen Atte
Vänskä Laura

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Kajander Kerttu, nuorisovaltuuston edustaja
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasianjohtaja
Manninen Essi, nuorisovaltuuston edustaja
Nikko Patricia, juristi
Perämaa Juha, juristi
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja

Poissa

Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Ovaska Jouni
Vigelius Joakim

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pilvi Kuitu

Saana Kuusipalo

muut allekirjoittajat

Laura Klami
lakiasiainjohtaja

Patricia Nikko
juristi

Juha Perämaa
juristi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 22.9.2026 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Kalle Kaunisto, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 120
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös
Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Merkittiin, että valtuuston vahvuus oli 67 valtuutettua.

Päätösehdotus oli
Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Kokouskutsussa mainitsemattomien asioiden ottaminen käsiteltäväksi
Valtuusto päätti puheenjohtajan esityksestä yksimielisesti ottaa käsiteltäväksi lisäpykälän § 132 Eron myöntäminen Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta sekä täydennysvaali.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 121
Pöytäkirjan tarkastus

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pilvi Kuitu ja Saana Kuusipalo (varalle Ida Leino ja Lauri Lindén).

Perustelut
Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 21.9.2026.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 122
Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös
Läsnäolo- ja puheoikeuksia ei myönnetty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 123
Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös
Ei tiedoksi merkittäviä asioita.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 124, 14.09.2026
Kaupunginhallitus, § 286, 31.08.2026

§ 124
Kaupunginvaltuuston kokousaikatauluehdotus vuodelle 2027

TRE:4318/00.00.03/2026

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 124

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestetään vuonna 2027 seuraavina päivinä klo 17.00, ellei toisin mainita:

maanantai 8.2.2027
maanantai 15.3.2027
maanantai 19.4.2027
maanantai 17.5.2027
maanantai 14.6.2027
maanantai 23.8.2027
maanantai 13.9.2027
maanantai 11.10.2027
maanantai 15.11.2027, talousarviokokous kello 9.00
maanantai 13.12.2027

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kaupunginhallitus 31.8.2026 § 286. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Kaupunginvaltuuston kokousaikatauluehdotus vuodelle 2027 / Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Konsernihallinto-palvelualueet, luottamushenkilömuutokset, virastomestarit, Ravintola Viistokatu

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 286

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestetään vuonna 2027 seuraavina päivinä klo 17.00, ellei toisin mainita:

maanantai 8.2.2027
maanantai 15.3.2027
maanantai 19.4.2027
maanantai 17.5.2027
maanantai 14.6.2027
maanantai 23.8.2027
maanantai 13.9.2027
maanantai 11.10.2027
maanantai 15.11.2027, talousarviokokous kello 9.00
maanantai 13.12.2027

Perustelut
Kuntalain 94 §:n mukaan valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi.

Valtuusto on kutsuttava koolle myös kaupunginhallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen asia on valmisteltava kiireellisesti.

Valtuusto kokoontuu aiempaan tapaan maanantaisin noin neljän viikon väliajoin kello 17.00. Talousarviokokous alkaa kello 9.00. Lisäksi valtuusto on pitänyt ennalta teemoitettuja seminaareja ja iltakouluja.

Hallintosäännön (16.6.2026) 113 §:n mukaan kyselytunti pidetään valtuuston kokousten yhteydessä lukuun ottamatta talousarviokokousta. Kyselytunti aloitetaan aikaisintaan kello 15.00 ja se saa kestää yhdessä iltakoulun kanssa enintään klo 16.30 saakka.

Hallintosäännön 114 §:n mukaan iltakouluja järjestetään kaupunginhallituksen harkinnan mukaan valtuuston kokousten yhteydessä. Iltakoulu alkaa aikaisintaan kello 15.00 ja se saa kestää yhdessä kyselytunnin kanssa enintään klo 16.30 saakka.

Aikataulua suunniteltaessa on otettu huomioon tilinpäätös- ja talousarvioprosessi sekä vuoden 2027 koulujen loma-ajat, siltä osin kuin ovat olleet saatavilla. Aikataulusta on keskusteltu myös Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa, jotta aluevaltuuston kokousajat on voitu huomioida.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Konsernihallinnon lakiasiainyksikössä on laadittu seuraava ehdotus valtuuston kokousaikatauluksi vuodelle 2027:

maanantai 8.2.2027
maanantai 15.3.2027
maanantai 19.4.2027
maanantai 17.5.2027
maanantai 14.6.2027
maanantai 23.8.2027
maanantai 13.9.2027
maanantai 11.10.2027
maanantai 15.11.2027, talousarviokokous kello 9.00
maanantai 13.12.2027

Valtuusto päättää kokousaikataulunsa ensimmäisenä, jotta muut toimielimet pystyvät valmistelemaan omat aikataulunsa.

Tiedoksi
Konsernihallinto-palvelualueet, luottamushenkilömuutokset, Ravintola Viistokatu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 125, 14.09.2026
Kaupunginhallitus, § 269, 17.08.2026

§ 125
Korkeimman hallinto-oikeuden päätös apulaispormestarin erottamista koskevassa asiassa

TRE:3261/00.01.05/2024

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 125

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285 ja johtava juristi Riikka Viitaniemi, 050 526 3225, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.12.2025, numero 2570/2025 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös 24.6.2026, numero 1789/2026 merkitään tiedoksi.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kaupunginhallitus 17.8.2026 § 269. Kaupungin internetsivulla osoitteessa tampere.fi. Korkeimman hallinto-oikeuden päätös apulaispormestarin erottamista koskevassa asiassa / Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Mikko Aaltonen, Laura Klami, Riikka Viitaniemi

Liitteet

1 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.12.2025 (Verkkojulkisuus rajoitettu)
2 Korkeimman hallinto-oikeuden päätös 24.06.2026 (Verkkojulkisuus rajoitettu)

Kaupunginhallitus, 17.08.2026, § 269

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 12.12.2025, numero 2570/2025 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätös 24.6.2026, numero 1789/2026 merkitään tiedoksi.

Perustelut
Valtuusto päätti 1.7.2024 § 101 asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan apulaispormestarin erottamista koskevaa asiaa. Valtuusto totesi 16.9.2024 § 139 tilapäisen valiokunnan esityksen mukaisesti apulaispormestari Ilkka Sasin menettäneen valtuuston luottamuksen ja päätti erottaa hänet toimestaan kuntalain 34 §:n nojalla.

Päätöksestä valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksessa vaadittiin kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista, täytäntöönpanon kieltämistä ja valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Hallinto-oikeus hylkäsi välipäätöksellään Sasin vaatimuksen valtuuston päätöksen täytäntöönpanon kieltämisestä. Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi 12.12.2025 päätöksen 2570/2025, jolla se hylkäsi valituksen oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen. Hallinto-oikeus totesi, että valtuuston päätös ei ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt väitetyn Anne-Mari Jussilan esteellisyyden vuoksi. Valtuuston päätös ei ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt tilapäisen valiokunnan asettamista koskevien edellytysten puuttumisen vuoksi eikä sillä valituksessa esitetyllä perusteella, ettei Sasille ollut varattu tilaisuutta tulla kuulluksi ennen tilapäisen valiokunnan asettamista. Valtuuston päätös ei ole virheellisessä järjestyksessä syntynyt perustelujen puutteellisuuden vuoksi.

Korkein hallinto-oikeus antoi 24.6.2026 päätöksen numero 1789/2026, jolla se hylkäsi Sasin valituslupahakemuksen. Valtuuston päätös 16.9.2024 § 139 on siten lainvoimainen.

Tiedoksi
Mikko Aaltonen, Laura Klami, Riikka Viitaniemi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 126, 14.09.2026
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 76, 18.08.2026
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 90, 19.08.2026
Kaupunginhallitus, § 291, 31.08.2026

§ 126
Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen

TRE:1516/12.00.01/2026

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 126

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot
Projektipäällikkö Monika Sola, puh. 040 801 6011, perusopetuksen johtaja Ulla Ojalammi, puh. 050 428 3044, johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 0400 376 420, etunimi.sukunimi@tampere.fi ja lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.sukunimi1@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Laura Korhosen valtuustoaloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamisautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.8.2026 § 76. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 90. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen (yhteistoiminta-alueen asia) | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Kaupunginhallitus 31.8.2026 § 291. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Laura Korhonen, Ulla Ojalammi, Monika Sola, Kirsi Viskari, Mari Aalto

Liitteet

1 Tampereen nuorisovaltuuston lausunto
2 Valtuustoaloite

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 18.08.2026, § 76

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojalammi Ulla

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Rasimus Elli, Varhaiskasvatusjohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Laura Korhosen valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Perustelut
Laura Korhonen esittää 16.3.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että koulujen vessoihin tulee asettaa kuukautissiteitä ja tamponeja ilmaiseksi tarjolle, jotta kuukautistarvikkeiden puute ei kävisi koulussa käynnin tielle. Tämä mahdollistaisi kaikille yhtäläisen oikeuden oppimiseen ja koulunkäyntiin kuukauden jokaisena päivänä.

Laura Korhonen ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan sillä, että kuukautisköyhyys ei muodostuisi esteeksi koulunkäynnille ja oppilaiden hyvinvoinnille. Aloitteessa tuodaan esiin kuukautisköyhyyteen liittyviä riskejä, kuten koulusta poissaoloja, terveyshaittoja sekä häpeän ja eriarvoisuuden kokemuksia.

Tampereen kaupungin perusopetuksessa kuukautissuojia on saatavilla kouluterveydenhoitajien kautta, ja myös koulun kansliasta. Molemmissa tapauksissa oppilas voi saada kuukautissuojia maksutta silloin, kun tarve siihen ilmenee. Tämä toimintamalli mahdollistaa tuen kohdentamisen todelliseen tarpeeseen sekä tarjoaa samalla mahdollisuuden keskustella oppilaan hyvinvointiin ja terveyteen liittyvistä kysymyksistä luottamuksellisesti.

Aloitteessa esitettyä mallia, jossa kuukautissuojia olisi vapaasti otettavissa koulujen wc-tiloissa, on tarkasteltu huolellisesti. Kokemusten ja selvitysten perusteella tähän toimintatapaan liittyy useita haasteita.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Erityisesti on tunnistettu riski ilkivallasta, tarvikkeiden väärinkäytöstä sekä hallitsemattomasta kulutuksesta, mikä voi johtaa siihen, että tarvikkeet eivät ole saatavilla niitä aidosti tarvitseville. Edellä mainittujen tekijöiden lisäksi on huomioitava myös aloitteen toteuttamisen kustannukset. Kuukautissuojien hankkiminen tarkoittaisi vuosittain noin 120 000–150 000 euron rahoitusta (10–16-vuotiaiden määrä 8 156 * 15 euroa). Kustannusten kattamiseksi tarvittaisiin sekä kaupungin että hyvinvointialueen yhteistä näkemystä.

Useissa kunnissa, joissa asiaa on selvitetty tai kokeiltu, on päädytty ratkaisuun, jossa kuukautissuojien jakelu tapahtuu ohjatusti henkilökunnan kautta eikä vapaasti wc-tiloissa. Esimerkiksi Hämeenlinnassa toteutetuissa kokeiluissa ja aloitteissa on tunnistettu tarve rajata jakelutapaa paikallisten olosuhteiden mukaisesti.

Lisäksi valtakunnallisesti aihe on esillä kansalaisaloitteissa ja nuorisovaltuustojen aloitteissa, joissa jakelun toteutustapaa ei ole esitetty yksiselitteisesti wc#tiloihin, vaan painotetaan alueellista harkintaa ja hallittua saatavuutta.

Tampereen kaupungin perusopetus pitää tärkeänä, että oppilailla on tosiasiallinen mahdollisuus saada kuukautissuojia koulupäivän aikana. Nykyinen käytäntö, jossa kuukautissuojia on saatavilla kouluterveydenhoitajalta tai koulun kansliasta, vastaa tähän tarpeeseen hallitusti ja tarkoituksenmukaisesti. On tärkeää, että sosiaalipalvelut tukevat tarvittaessa perheiden välttämättömiä elinkustannuksia.

Tällä hetkellä Tampereen kaupungin perusopetus ei pidä perusteltuna kuukautissuojien vapaata jakelua koulujen wc-tiloissa, ottaen huomioon siihen liittyvät käytännön riskit, kustannukset sekä kokemukset muista kunnista. Kaupunki seuraa kuitenkin aktiivisesti muiden kuntien ja hyvinvointialueiden ratkaisuja sekä mahdollisia valtakunnallisia linjauksia kuukautisköyhyyden ehkäisemiseksi.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Tampereen nuorisovaltuuston lausunto

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 19.08.2026, § 90

Valmistelijat / lisätiedot:
Viskari Kirsi, Aalto Mari

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Laura Korhosen ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Laura Korhonen esittää 16.3.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että koulujen vessoihin tulee asettaa kuukautissiteitä ja tamponeja ilmaiseksi tarjolle, jotta kuukautistarvikkeiden puute ei kävisi koulussa käynnin tielle. Tämä mahdollistaisi kaikille yhtäläisen oikeuden oppimiseen ja koulunkäyntiin kuukauden jokaisena päivänä.

Laura Korhonen ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan sillä, että köyhyys ja etenkin lapsiperheköyhyys voi vaikeuttaa osan nuorista mahdollisuuksia hankkia kuukautissuojia, mikä voi johtaa koulupoissaoloihin ja terveysongelmiin. He perustelevat kantaansa mm. Plan International Suomen kyselyllä, jossa 15–24-vuotiaista vastaajista 22 prosentilla varojen vähyys vaikeutti kuukautissuojien hankkimista ja kolmannes kyselyyn vastanneista käytti kuukautissuojia suositeltua pidemmän aikaa sekä Helsingin kaupungin kyselyllä, jonka mukaan 8 % vastaajista ei ollut voinut mennä kouluun, koska heillä ei ollut kuukautissuojia. Valtuustoaloitteessa esitetään, että maksuttomien kuukautissuojien tarjoaminen koulujen wc-tiloissa ehkäisisi kuukautisköyhyyteen liittyviä poissaoloja ja mahdollistaisi kaikille opiskelijoille oikeuden osallistua opetukseen jokaisena päivänä. Valtuustoaloitteessa huomautetaan myös, että siteiden ja tamponien helppo saatavuus koulujen wc-tiloissa helpottaisi tilanteita, joissa kuukautiset alkavat yllättäen koulupäivän aikana.

Ammatillinen koulutus

Kuukautissuojien puute tai niihin liittyvä huoli voi vaikuttaa opiskelupäivän sujumiseen. Tampereen seudun ammattiopisto Tredussa selvitettiin opiskelijakunnissa opiskelijoiden näkemyksiä asiaan. Osa opiskelijoista kokee, että maksuttomat kuukautissuojat tukisivat opiskelijoiden hyvinvointia oppilaitoksessa. Toisaalta osa opiskelijoista kokee, että maksuttomien kuukautissuojien tulisi olla tarjolla yhdenvertaisesti kaikille tai ei kenellekään.

Pirkanmaan hyvinvointialueelta on saatavissa kuukautissuojia osassa Tredun kampuksia. Tampereella Hepolamminkadun ja Santalahdentien kampuksilla on ollut tarjolla siteitä ja tamponeita wc:ssä tai aulassa, mutta ne joutuivat mm. ilkivallan kohteeksi, minkä vuoksi ne siirrettiin opiskeluhuollon työtiloihin tai varastoihin. Kuukautissuojia on edelleen saatavissa opiskeluhuollon henkilökunnalta pyydettäessä, joskin jakamisesta aiheutuu ylimääräisiä käyntejä terveydenhoitajien vastaanottoaikojen ulkopuolella. Pirkanmaan hyvinvointialueen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tullinkulman toimipisteessä on ollut kuukautissuojia tarjolla ja niitä on käytetty asianmukaisesti. Muualla Pirkanmaan opiskeluterveydenhuollon toimipisteissä kuukautissuojia on ollut vaihtelevasti saatavissa wc-tiloissa, aulassa tai terveydenhoitajalta pyytämällä.

Maksuttomien kuukautissuojien kohdennettu jakaminen vähävaraisille opiskelijoille on haasteellista, sillä koulutuksen järjestäjän on vaikea selvittää opiskelijoiden taloudellista tilannetta ja siten oikeutta kuukautissuojien saamiseen. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta suojia tulisi jakaa kaikille, jotka niitä kokevat tarvitsevansa, mikä puolestaan nostaisi kustannuksia merkittävästi. Ammatillisen koulutuksen järjestämistä koskevan yhteistoiminta-alueen sopimuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriöstä tuleva valtionosuusrahoitus kohdennetaan kokonaisuudessaan ammatillisen koulutuksen järjestämiseen eikä sitä ole siten tarkoitettu opiskelijoiden henkilökohtaisten opetukseen liittymättömien tarvikkeiden hankintaan. Opiskelijakunnille osoitettavaa rahoitusta voidaan kuitenkin opiskelijakuntien toimesta kohdentaa opiskelijoille maksuttomien kuukautissuojien hankkimiseen, jos sille nähdään tarvetta. Yhdessä opiskelu-/kouluterveydenhuollon kanssa voitaisiin lisätä opiskelijoiden tietoisuutta monikäyttöisistä kuukautissuojista. Lisäksi opiskelijoita voitaisiin tarvittaessa ohjata keskustelemaan kuraattorin kanssa taloudellisesta tilanteestaan tai ottamaan yhteyttä Kelan palveluihin toimeentulotuen hakemiseksi.

Lukiokoulutus

Tampereen kaupungin lukiokoulutuksessa on huhtikuussa 2026 pyydetty kaupungin lukioiden opiskelijakunnilta ja opettajakunnilta kannanottoa maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseen. Päivälukioissa on jo tarjolla kuukautissuojia terveydenhoitajan odotustiloissa. Käytäntö ei ole siis täysin uusi tai vieras. Kuukautissuojien tarjoaminen opiskelijoille on saanut kannatusta opiskelijoilta sekä opettajilta. Asiassa voidaan tehdä jatkossakin yhteistyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa, ja kuukautissuojia voi olla saatavilla lukiossa. Kuukautissuojien ylläpidosta vastuu voisi olla kohdennettu opiskelijahuollolle ja/tai opiskelijakunnan hallitukselle. Käytäntöä voidaan laajentaa kyseessä olevalla toimintaperiaatteilla.

Jokaisen lukion opiskelijakunnalla on määräraha, jolla lukion opiskelijakunnan hallitus voi hankkia omalle lukiolleen parhaaksi katsomiaan kuukautissuojia. Aloitteella ei ole talousarviovaikutuksia.

Aikuislukiossa opiskelijat ovat pääsääntöisesti täysi-ikäisiä aikuisia. Kuukautissuojien tarjoamista aikuislukiossa ei siis nähdä tarpeellisena.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Tampereen nuorisovaltuuston lausunto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 291

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Laura Korhosen valtuustoaloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamisautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.8.2026 § 76. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 90. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite maksuttomien kuukautissuojien tarjoamiseksi koulujen wc-tiloissa – Laura Korhonen (yhteistoiminta-alueen asia) | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Laura Korhonen, Ulla Ojalammi, Monika Sola, Kirsi Viskari, Mari Aalto

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Tampereen nuorisovaltuuston lausunto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 127, 14.09.2026
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 77, 18.08.2026
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 91, 19.08.2026
Kaupunginhallitus, § 292, 31.08.2026

§ 127
Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym.

TRE:813/12.00.01/2026

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 127

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot
Kehittämispäällikkö Mikko Tiirikainen, puh. 040 806 3533, johtava asiantuntija Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678, johtaja, ammatillinen koulutus Kirsi Viskari, puh. 0400 376 420, etunimi.sukunimi@tampere.fi ja lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, etunimi.sukunimi1@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.8.2026 § 77. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 91. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym. (yhteistoiminta-alueen asia) | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus 31.8.2026 § 292. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Keskustan valtuustoryhmä, Mikko Tiirikainen, Kristiina Järvelä, Kirsi Viskari, Mari Aalto

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Nuorisovaltuuston lausunto
3 Lasten parlamentin lausunto

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 18.08.2026, § 77

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojalammi Ulla

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Rasimus Elli, Varhaiskasvatusjohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Keskustan valtuustoryhmä esittää 9.2.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että jokaisessa tamperelaisessa koulussa ja oppilaitoksessa otetaan käyttöön aktiivisesti liikkuvan koulun ja opiskelun malli. Mallin käyttöönottamiseksi valtuutetut esittävät, että: 1. jokaiseen kouluun ja oppilaitokseen nimetään liikunnallisen toimintakulttuurin yhdyshenkilö, ellei jo ole, 2. koulun arkeen lisätään liikunnallisia ratkaisuja, 3. edistetään lasten ja nuorten mahdollisuuksia liikkua koulumatkat kävellen tai pyörällä turvallisesti ja 4. tuetaan opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia liikunnallisen toimintakulttuurin jalkauttamiseen.

Keskustan valtuustoryhmä ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan muun muassa sillä, että vain noin kolmasosa lapsista ja nuorista liikkuu päivittäin suositellun määrän ja että lasten ja nuorten liikkuminen vähenee iän myötä, erityisesti toiselle asteelle siirryttäessä. Heidän mukaansa suurin osa koulu- ja opiskelupäivästä kuluu istuen, mikä heikentää psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia, ja että pieni tauko ja liike tehostavat oppimista. He perustelevat aloitettaan monilla tiedossa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

olevilla liikunnan myönteisillä vaikutuksilla sairauksien ehkäisyyn sekä että liikunta auttaa muun muassa vuorovaikutustaitojen oppimisessa ja luo edellytyksiä elinikäiselle liikuntaharrastukselle ja terveellisille elintavoille. Heidän mukaansa liikkumisen tulee olla osa koulu- ja opiskelupäiviä ja koulu voi olla lapselle ainoa paikka, jossa pääsee liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia lajeja, minkä vuoksi koululiikunnan rooli ja koululiikuntapaikat korostuvat monipuolisen liikunnan mahdollistajana.

Valtuustoaloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat Tampereella jo laajasti osana liikunnallisen elämäntavan edistämisen kokonaisuutta, ja niitä vahvistetaan edelleen opetussuunnitelman päivityksen myötä. Kaupungissa on pitkäjänteisesti rakennettu liikunnallista toimintakulttuuria, ja toteutus perustuu sekä valtakunnallisiin linjauksiin että paikallisesti kehitettyihin toimintamalleihin. Jokaisella koululla on nimetty liikunnallisen toimintakulttuurin vastuutaho, kuten HALI-opettaja tai muu vastuuopettaja, ja 1.8.2026 alkaen toimintaa koordinoi lisäksi koulukohtainen harrastamisen ja liikkumisen tiimi rehtorin tukena. Tämä vahvistaa aloitteessa esitettyä tavoitetta selkeästä vastuuttamisesta ja rakenteiden pysyvyydestä.

Koulupäivän arkeen sisältyy monipuolisia liikunnallisia ratkaisuja, jotka vastaavat aloitteen tavoitteeseen liikkumisen lisäämisestä oppitunneilla ja välitunneilla. Näihin kuuluvat toiminnalliset oppitunnit eri oppiaineissa, tauottaminen liikunnalla, aktiiviset välitunnit sekä liikkumista tukevat oppimisympäristöt. Oppilaiden roolia vahvistetaan esimerkiksi välkkäritoiminnan ja oppilasagenttitoiminnan kautta, mikä on linjassa aloitteen ajatuksen kanssa oppilaiden osallistamisesta. Koulut kokoavat nämä käytännöt lukuvuosisuunnitelmiinsa ja kehittävät niitä osana omaa toimintakulttuuriaan, jolloin ratkaisut juurtuvat pysyviksi käytännöiksi.

Koulumatkojen osalta perusopetus edistää aktiivista ja turvallista liikkumista suunnitelmallisesti yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Oppilaita ja perheitä kannustetaan kulkemaan koulumatkat kävellen tai pyörällä, ja tätä tuetaan jakamalla vuosittain kaikille oppilaille kestävän liikkumisen materiaaleja. Lisäksi koulumatkojen turvallisuutta parannetaan sekä fyysisin ratkaisuin että kasvatuksen ja opetuksen keinoin.

Henkilöstön osalta perusopetus tunnistaa aloitteessa esitetyn tarpeen tukea opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia liikunnallisen toimintakulttuurin toteuttamisessa. Tukea tarjotaan koulutusten, tutoropettajatoiminnan sekä Lupa liikkua ja Lupa harrastaa -toiminnan pedagogisten ratkaisujen kautta, ja samalla vahvistetaan henkilöstön osaamista ja työssäjaksamista.

Perusopetuslain muutoksen myötä Tampereen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja koulujen lukuvuosisuunnitelmia täydennetään velvoittavien rakenteiden ja toimintatapojen osalta. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää näistä täydennyksistä 16.6.2026. Opetussuunnitelman päivityksen myötä liikunnallisen elämäntavan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

edistäminen kytkeytyy entistä vahvemmin koulun johtamisrakenteisiin ja arjen toteutukseen, ja jokaisella koululla toimii harrastamisen ja liikkumisen tiimi osana tätä kokonaisuutta.

Kokonaisuutena Tampereella on rakennettu usean vuoden aikana toimintamalli, joka vastaa valtuustoaloitteessa esitettyihin tavoitteisiin laajasti ja systemaattisesti. Toimintaa toteutetaan koulupäivän aikana, koulumatkoissa sekä koulupäivän jälkeen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja opetussuunnitelman päivitys vahvistaa kokonaisuutta edelleen velvoittavana osana perusopetuksen toimintaa.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Nuorisovaltuuston lausunto
3 Lasten parlamentin lausunto

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 19.08.2026, § 91

Valmistelijat / lisätiedot:
Viskari Kirsi, Aalto Mari

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Keskustan valtuustoryhmä esittää 9.2.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että jokaisessa tamperelaisessa koulussa ja oppilaitoksessa otetaan käyttöön aktiivisesti liikkuvan koulun ja opiskelun malli. Mallin käyttöönotamiseksi valtuutetut esittävät, että: 1. jokaiseen kouluun ja oppilaitokseen nimetään liikunnallisen toimintakulttuurin yhdyshenkilö, ellei jo ole, 2. koulun arkeen lisätään liikunnallisia ratkaisuja, 3. edistetään lasten ja nuorten mahdollisuuksia liikkua koulumatkat kävellen tai pyörällä turvallisesti ja 4. tuetaan opettajia ja koulunkäynnin ohjaajia liikunnallisen toimintakulttuurin jalkauttamiseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Keskustan valtuustoryhmä ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan muun muassa sillä, että vain noin kolmasosa lapsista ja nuorista liikkuu päivittäin suositellun määrän ja että lasten ja nuorten liikkuminen vähenee iän myötä, erityisesti toiselle asteelle siirryttäessä. Heidän mukaansa suurin osa koulu- ja opiskelupäivästä kuluu istuen, mikä heikentää psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia, ja että pieni tauko ja liike tehostavat oppimista. He perustelevat aloitettaan monilla tiedossa olevilla liikunnan myönteisillä vaikutuksilla sairauksien ehkäisyyn sekä että liikunta auttaa muun muassa vuorovaikutustaitojen oppimisessa ja luo edellytyksiä elinikäiselle liikuntaharrastukselle ja terveellisille elintavoille. Heidän mukaansa liikkumisen tulee olla osa koulu- ja opiskelupäiviä ja koulu voi olla lapselle ainoa paikka, jossa pääsee liikkumaan ja kokeilemaan erilaisia lajeja, minkä vuoksi koululiikunnan rooli ja koululiikuntapaikat korostuvat monipuolisen liikunnan mahdollistajana.

Ammatillinen koulutus

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu kantaa huolta lasten ja nuorten liikunnallisuuden vähenemisestä ja haluaa vahvistaa liikunnallisuuden käytänteitä koulun arjessa.

Tredussa liikunnan edistämisessä vakiintuneet yhdyshenkilöt: Tredussa halutaan panostaa opiskelijoiden hyvinvointiin ja sen osana liikunnan lisäämiseen sekä liikuntamyönteiseen toimintakulttuuriin. Kampusten liikunnanopettajat ovat tässä keskeisessä roolissa ja luontaisia yhteyshenkilöitä liikunnan lisäämisen mahdollisuuksissa. Kullakin Tredun kampuksella toimivilla kampuskoordinaattoreilla puolestaan on rooli muun muassa kampusten välituntiliikunnan ja liikkuvan kulttuurin mahdollistajina esimerkiksi välineiden ja tilojen näkökulmasta. Koska kulttuurin rakentamiseen tarvitaan arjessa monia kampuksen toimijoita, Tredussa ei ole arvioitu tarkoituksenmukaiseksi nimetä erillistä koordinaatiovastuuta yhdelle henkilölle. Tavoitteena on, että liikunnallisuutta edistetään laajasti yhdessä opetushenkilöstön, opiskelijoiden ja opiskelijakuntien kanssa.

Arjen liikunnalliset ratkaisut Tredussa: Liikunnallisuutta osana arjen opiskelua on edistetty tavoitteellisesti lähivuosina mm. projektien kautta. Tredu on ollut mukana Opetushallituksen Liikkuva opiskelu -ohjelmassa, jossa tavoitteena on lisätä liikkumista ja opiskelukykyä toisella asteella. Liikkuminen tukee opiskelijan opintojen sujumista, hyvinvointia ja tulevaa työkykyä sekä edistää opiskelijan terveyttä, opiskelukykyä ja oppimisen edellytyksiä, kuten tarkkaavaisuutta ja muistia. Liikunnallisella toimintakulttuurilla voidaan tukea myös opintoihin kiinnittymistä ja yhteisöllisyyttä. Liikkuva opiskelu -ohjelma on yksi valtakunnallisista liikunnan edistämisohjelmista ja Tredussa sen tuloksena valmisteltiin 2021 Go Tredu Go - Liikkuva amisopiskelu - toimintamalli. Keväällä 2026 päivitetyssä toimintamallissa on linjattu, miten liikkuvaa opiskelua Tredussa edistetään yhteistyössä kaikkien tredulaisten ja yhteistyöverkostojen kanssa. Tredun johtoryhmä on linjannut, että

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

liikuntaa edistetään monipuolisesti ja toiminnassa huomioidaan kaikki opiskelijat ja henkilöstö. Liikunnallisen elämäntavan edistämisessä Tredu on huomioinut myös Opetushallituksen ohjeistukset liikkumisen lisäämisestä ammatillisessa koulutuksessa.

Liikkuva amisopiskelu -toimintamalli tarkoittaa liikkuvaa arkea, sekä opiskelijoiden että henkilöstön näkökulmasta. Tavoitteena on mm. osallistaa opiskelijoita liikunnallisen arjen suunnitteluun ja toteutukseen, vähentää istumista, lisätä taukoja ja hyödyntää teknologisia ratkaisuja. Tavoitteena on myös lisätä liikuntaneuvontaa opiskelijoille, lisätä mahdollisuuksia liikunnan harrastamiseen opiskelupäivän yhteydessä sekä kannustaa fyysisesti aktiivisiin opiskelumatkoihin. Myös erilaisten tapahtumien ja tempausten toivotaan innostavan liikkumiseen opiskelukyvyn lisäämisessä.

Tredun kampuksilla liikkuvan opiskelun edistämisessä huomioidaan monipuolisesti oppimis- ja ulkoiluympäristöt. Opiskelijoiden omaehtoista liikkumista tuetaan tarjoamalla eri kampuksilla liikuntavälineitä ja -mahdollisuuksia opiskelupäivän aikana. Eri kampuksilta löytyy vaihtelevasti esimerkiksi pingispöytiä, Darts-tauluja, leuanvetotankoja, koripallotelineitä, sählyvälineitä, potkulautoja, kajakkeja ja luistimia. Joskus rakennusten rakenteet rajoittavat liikuntavälineiden sijoittamista, sillä esimerkiksi kaikki seinämateriaalit eivät ole soveltuvia leuanvetotankojen kiinnittämiseen. Osalla kampuksista on opiskelijoiden käytössä myös liikuntaratoja, kuntosaleja ja luontoliikkumiseen motivoivia oppimisympäristöjä. Myös liikkumiseen innostavia mobiilipelejä on kehitetty.

Perustutkinto-opiskelijat suorittavat osana opintojaan pakollisen “Liikunnan ja terveystiedon sekä työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämisen", kahden osaamispisteen opintojakson. Lisäksi opiskelijat voivat valita liikuntaa osana yhteisten aineiden opintojaan sekä valita myös ammatillisiin opintoihin liikkumista edistäviä opintoja. Tredussa on myös keskusteltu mahdollisuuksista lisätä opintoihin kuuluvia liikuntatunteja, jotta myös vähän liikkuvat opiskelijat saataisiin liikkumaan enemmän. Yhteiset liikuntavuorot esimerkiksi Tredun ja lukioiden opiskelijoille sekä matalan kynnyksen liikuntakerhot olisivat myös hyviä tapoja lisätä liikuntaa opiskelijoiden arkeen.

Koulumatkat: Tredussa opiskelijoita ja henkilökuntaa kannustetaan itsekuljettuihin opiskelumatkoihin. Tredussa tuetaan aktiivista koulumatkaliikkumista esimerkiksi tarjoamalla polkupyörätelineitä, joissa on runkolukitusmahdollisuus sekä mahdollisuuksia lainata polkupyörän pumppuja ja muita pieniä huoltovälineitä. Kampukset ovat pääosin hyvin ja turvallisesti saavutettavissa polkupyörillä. Tampereen kaupunkipyörien asemat sijaitsevat lähellä Ajokinkujan, Hepolamminkadun, Sammonkadun ja Santalahdentien kampuksia. Tredu on mukana myös Tampereen kaupungin liikkumisohjelman laadinnassa. Siinä otetaan huomioon myös liikkumisolosuhteiden kehittäminen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Liikunnallisen toimintakulttuurin jalkauttaminen Tredussa: Liikunnallisuus ja urheilu ovat vahvasti esillä Tredun toimintakulttuurissa. Tredu kuuluu olympiakomitean urheiluoppilaitosverkostoon ja urheilijat voivat hakeutua Treduun opiskelemaan mitä tahansa alaa. Yleisen liikunnallisuuden lisäämisessä urheilijaopiskelijat voivat toimia esimerkkeinä ja olla mukana toteuttamassa liikunnallisia tapahtumia. Liikunnallisuuden edistämistä viedään eteenpäin liikunnanopettajien ja kampuskoordinaattorien lisäksi myös Tredun opetus- ja ohjaustiimien toimesta.

Tredu ja lukiokoulutus ovat vuosien 2025–2026 aikana mukana Tampereen kaupungin liikunta- ja nuorisopalveluiden hallinnoimassa hankkeessa Lempeästi liikkeelle - Liikuntaneuvontaa toiselle asteelle. Hankkeessa liikuntapalveluiden liikuntakoordinaattori on suunnannut toimia vähän liikkuville opiskelijoille antaen neuvontaa erilaisin menetelmin mm. henkilökohtaisesti, pienryhmissä ja tapahtumien yhteydessä.

Lukiokoulutus

Tampereen kaupungin lukiokoulutuksessa jokaisessa päivälukiossa on jo nimetty liikuntatuutori, joka vastaa liikunnallisen toimintakulttuurin kehittämisestä. Lukiot ovat myös mukana Liikkuva lukiolainen -verkoston toiminnassa, joka on osa Opetushallituksen Liikkuva opiskelu -ohjelmaa. Huhtikuussa on pyydetty kaupungin lukioiden opiskelijakunnilta ja opettajakunnilta kannanottoa valtuustoaloitteen aiheisiin. Opettajat ja opiskelijat ovat käsitelleet asiaa tapaamisessaan, ja tapaamisen pohjalta on muodostunut kuva siitä, mitä jo tehdään ja miten liikuntaa voitaisiin edistää.

Eri lukioissa koulupäivän aikaista liikuntaa pyritään lisäämään eri keinoin. Välituntiaktiivisuutta pyritään osassa lukioista lisäämään mm. pingispöytien ja kuntosalien avulla, osassa järjestetään maanantai move -liikunta-aktiviteetteja, rentoutumisvälitunteja ja liikuntahaastepäiviä. Tulevaisuudessa välituntiaktiivisuutta pyritään nostamaan lisäämällä käytäväpelejä ja välituntihaasteita, jotka kannustavat opiskelijoita liikkumaan. Myös opettajan esimerkillä on aktiivisuuden lisäämisessä suuri rooli. Oppituntien aikana liikunnallisia ratkaisuja on käytössä vaihtelevasti eri päivälukioiden välillä. Osassa lukioista hyödynnetään Break pro -taukoliikuntasovellusta, ja sen voisi ottaa käyttöön kaikilla lukiokoulutuksen laitteilla, jolloin toiminta olisi yhtenäistä. Opetuksen aikaista liikuntaa pyritään lisäämään sillä, että opiskelijoiden tulee hakea materiaaleja luokan eri puolelta ja hyödynnetään myös tehtäväpiste-opiskelua, jolloin opiskelijat kiertävät pisteitä tunnin aikana. Opiskelijoilta saatiin myös idea, että oppitunnit voitaisiin osin pitää muualla kuin luokkahuoneessa, esimerkiksi lähiluonnossa, joka lisäisi liikuntaa.

Koulumatkapyöräilyä voisi lisätä kaupunkipyöriä hyödyntämällä, jos opiskelijat saisivat käyttää niitä edullisemmin. Lukiossa opiskelijat saattavat tulla kuitenkin pitkän matkan päästä, jopa toiselta paikkakunnalta kouluun, jolloin koulumatkan kulkeminen lihasvoimin on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

haastavaa. Erilaisten tempausten tai haasteiden avulla voisi kuitenkin rohkaista opiskelijoita liikkumaan edes osan koulumatkastaan lihasvoimin.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Nuorisovaltuuston lausunto
3 Lasten parlamentin lausunto

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 292

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.8.2026 § 77. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 91. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseksi koulu- ja opiskelupäivän aikana – Keskustan valtuustoryhmä ym. (yhteistoiminta-alueen asia) | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Keskustan valtuustoryhmä, Mikko Tiirikainen, Kristiina Järvelä, Kirsi Viskari, Mari Aalto

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Nuorisovaltuuston lausunto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

3 Lasten parlamentin lausunto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 128, 14.09.2026
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 100, 19.08.2026
Kaupunginhallitus, § 294, 31.08.2026

§ 128
Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartti Hanhilahti ym.

TRE:6495/14.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 128

Valmistelija / lisätiedot:
Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot
Palvelujohtaja Tommi Eskonen, puh. 050 361 1052 ja työllisyys- ja kasvujohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi. sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annetut elinvoima- ja osaamislautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 100. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartti Hanhilahti ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Kaupunginhallitus 31.8.2026 § 294. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartti Hanhilahti ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Vilhartti Hanhilahti, Tommi Eskonen, Regina Saari

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 19.08.2026, § 100

Valmistelijat / lisätiedot:
Saari Regina

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuudet laajentaa nykyistä alle 30-vuotiaille suunnattua Ohjaamo-toimintaa koskemaan myös 30–35-vuotiaita. Aloite kuvaa Ohjaamon tarjoavan matalan kynnyksen monialaista ohjausta työhön, koulutukseen ja arjenhallintaan, ja toiminnan perustuvan kunnan, hyvinvointialueen, TE-palveluiden ja kolmannen sektorin yhteistyöhön sekä pääosin valtion ja EU:n rahoitukseen. Samalla todetaan, että voimassa oleva lainsäädäntö rajaa kohderyhmän alle 30-vuotiaisiin, mutta ei estä kuntaa järjestämästä vastaavaa toimintaa muille ikäryhmille omalla rahoituksella. Aloitteessa ehdotetaan, että laajentamista koskevassa selvityksessä arvioidaan juridiset ja taloudelliset reunaehdot, erilaiset rahoitusvaihtoehdot sekä mahdollisuus pilotointiin. Perusteluna viitataan Järvenpään Vaikuttamo-palveluun, jossa tarjotaan ikärajatonta ura- ja työhönvalmennusta työllisyyspalvelujen tueksi. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa työllisyyttä, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä erityisesti yli 30-vuotiaiden osalta.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu, alle 30-vuotiaille suunnattu matalan kynnyksen monialainen palvelukokonaisuus, jonka tavoitteena on tukea nuorten opiskeluvalmiuksia, työllistymistä ja hyvinvointia. Ohjaamo-toiminnan keskeiset ratkaisut (matalan kynnyksen asiointi, monialainen yhteistyö ja yhteinen palvelupiste) ovat osoittautuneet toimiviksi nuorten palveluissa. Aloitteessa esitettyä laajennusta arvioitaessa tulee kuitenkin huomioida kohderyhmien palvelutarpeiden erot, lainsäädännölliset ja valtakunnalliseen brändiin liittyvät rajaukset sekä toiminnan resurssi- ja tilavaikutukset.

Ohjaamo-toiminnan rahoitus perustuu ensisijaisesti työvoimaviranomaisen, kunnan ja muiden yhteistyötahojen järjestämisvastuuseen ja resursointiin. Toimintaa on lisäksi voitu vahvistaa erillisillä hankerahoituksilla ja sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstöön kohdentuvalla valtionavustuksella, jota on rahoitettu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Suomen kestävän kasvun ohjelmasta. Nämä avustusmuodot eivät kuitenkaan enää ole saatavilla, joten toiminnan perusrahoitus perustuu kuntien rahoitukseen ja kunkin mukana olevan toimijan järjestämisvastuulla olevien palvelujen perusrahoitukseen.

Alle 30-vuotiailla korostuvat usein siirtymät peruskoulusta / toiselta asteelta jatko-opintoihin ja työelämään, uravalinnan selkiyttäminen sekä arjenhallinnan vahvistaminen. 30–35-vuotiailla työttömyys ja työelämän ulkopuolelle jääminen liittyy useammin pidempiin ja monisyisempiin tilanteisiin (esim. työuran katkeaminen, osaamisen vanheneminen, työkyvyn haasteet, velka- ja talousongelmat sekä perhevastuut). Tämä lisää tarvetta vahvemmalle työkyvyn tuen, kuntoutuksen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiolle. Erojen vuoksi palvelukokonaisuuden suora laajentaminen samaan toimintamalliin ja samaan asiakasvirtaan ei ole tarkoituksenmukaista ilman merkittäviä muutoksia toiminnan sisältöön, osaamiseen ja palvelurakenteisiin.

30–35-vuotiaiden palvelussa painottuvat nuorten palveluja useammin työkyvyn arviointiin ja kuntoutuspolkuihin liittyvät kysymykset, pitkäkestoisen työttömyyden ja osatyökykyisyyden tukeminen, talous- ja velka-asioiden kokonaisuus, perhetilanteen huomioiminen sekä viranomaisverkostojen (ml. hyvinvointialueen palvelut) tiivis yhteensovittaminen. Tämä edellyttää henkilöstöltä osin erilaista osaamista ja työotetta sekä käytännössä myös erilaista palveluvalikoimaa ja verkostorakennetta kuin nuorten Ohjaamo-toiminnassa. Mikäli 30–35-vuotiaille rakennetaan matalan kynnyksen "yhden luukun" palvelu, henkilöstörakenne ja osaaminen on suunniteltava erikseen kohderyhmän tarpeisiin.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu konsepti ja brändi, joka on rajattu alle 30-vuotiaille. Yli 30-vuotiaille suunnattava palvelu ei lähtökohtaisesti voi toimia Ohjaamo-nimellä, vaikka se voisi hyödyntää Ohjaamon hyväksi todettuja toimintatapoja. Lisäksi kohderyhmien yhtäaikainen asiointi samoissa tiloissa voi heikentää matalan kynnyksen asiakaskokemusta ja kuormittaa toimintaa, jos asiakasvirrat, tilojen rauhallisuus ja luottamuksellisuus sekä turvallisuusjärjestelyt eivät ole riittäviä. Mikäli aikuisten matalan kynnyksen palvelua kehitetään, se tulee toteuttaa nuorten Ohjaamo-palvelusta selkeästi eriytettynä (esim. erilliset tilat, erilliset palveluajat tai erillinen vastaanottoalue) ja omalla palveluidentiteetillään.

Ohjaamo-toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa Ohjaamo-nimellä eikä sellaisenaan koskemaan 30–35-vuotiaita edellä kuvattujen palvelutarpeiden, osaamisvaatimusten sekä valtakunnallisten brändi- ja kohderyhmärajausten vuoksi. Tarvittaessa käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena. Ennen selvityksen käynnistämistä on syytä varmistaa, että uuteen toimintaan saadaan kaupungin rahoitus. Myös useiden muiden eri organisaatioiden panostus toimivan palvelumallin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

aikaansaamiseksi tarvitaan. Toiminta ei voi olla myöskään palveluiltaan päällekkäistä työtä monialaisten työllisyyspalvelujen tai muiden työllisyyspalvelujen kanssa.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 294

Valmistelijat / lisätiedot:
Salmi Pekka

Päätös
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annetut elinvoima- ja osaamislautakunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vilhartti Hanhilahden ym. valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 100. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite Ohjaamo-toiminnan laajentamiseksi 35 ikävuoteen selvittämiseksi – Vilhartti Hanhilahti ym. | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Perustelut

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuudet laajentaa nykyistä alle 30-vuotiaille suunnattua Ohjaamo-toimintaa koskemaan myös 30–35-vuotiaita. Aloite kuvaa Ohjaamon tarjoavan matalan kynnyksen monialaista ohjausta työhön, koulutukseen ja arjenhallintaan, ja toiminnan perustuvan kunnan, hyvinvointialueen, TE-palveluiden ja kolmannen sektorin yhteistyöhön sekä pääosin valtion ja EU:n rahoitukseen. Samalla todetaan, että voimassa oleva lainsäädäntö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

rajaa kohderyhmän alle 30-vuotiaisiin, mutta ei estä kuntaa järjestämästä vastaavaa toimintaa muille ikäryhmille omalla rahoituksella. Aloitteessa ehdotetaan, että laajentamista koskevassa selvityksessä arvioidaan juridiset ja taloudelliset reunaehdot, erilaiset rahoitusvaihtoehdot sekä mahdollisuus pilotointiin. Perusteluna viitataan Järvenpään Vaikuttamo-palveluun, jossa tarjotaan ikärajatonta ura- ja työhönvalmennusta työllisyyspalvelujen tueksi. Aloitteen tavoitteena on vahvistaa työllisyyttä, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä erityisesti yli 30-vuotiaiden osalta.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu, alle 30-vuotiaille suunnattu matalan kynnyksen monialainen palvelukokonaisuus, jonka tavoitteena on tukea nuorten opiskeluvalmiuksia, työllistymistä ja hyvinvointia. Ohjaamo-toiminnan keskeiset ratkaisut (matalan kynnyksen asiointi, monialainen yhteistyö ja yhteinen palvelupiste) ovat osoittautuneet toimiviksi nuorten palveluissa. Aloitteessa esitettyä laajennusta arvioitaessa tulee kuitenkin huomioida kohderyhmien palvelutarpeiden erot, lainsäädännölliset ja valtakunnalliseen brändiin liittyvät rajaukset sekä toiminnan resurssi- ja tilavaikutukset.

Ohjaamo-toiminnan rahoitus perustuu ensisijaisesti työvoimaviranomaisen, kunnan ja muiden yhteistyötahojen järjestämisvastuuseen ja resursointiin. Toimintaa on lisäksi voitu vahvistaa erillisillä hankerahoituksilla ja sosiaali- ja terveyspalvelujen henkilöstöön kohdentuvalla valtionavustuksella, jota on rahoitettu Suomen kestävän kasvun ohjelmasta. Nämä avustusmuodot eivät kuitenkaan enää ole saatavilla, joten toiminnan perusrahoitus perustuu kuntien rahoitukseen ja kunkin mukana olevan toimijan järjestämisvastuulla olevien palvelujen perusrahoitukseen.

Alle 30-vuotiailla korostuvat usein siirtymät peruskoulusta / toiselta asteelta jatko-opintoihin ja työelämään, uravalinnan selkiyttäminen sekä arjenhallinnan vahvistaminen. 30–35-vuotiailla työttömyys ja työelämän ulkopuolelle jääminen liittyy useammin pidempiin ja monisyisempiin tilanteisiin (esim. työuran katkeaminen, osaamisen vanheneminen, työkyvyn haasteet, velka- ja talousongelmat sekä perhevastuut). Tämä lisää tarvetta vahvemmalle työkyvyn tuen, kuntoutuksen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiolle. Erojen vuoksi palvelukokonaisuuden suora laajentaminen samaan toimintamalliin ja samaan asiakasvirtaan ei ole tarkoituksenmukaista ilman merkittäviä muutoksia toiminnan sisältöön, osaamiseen ja palvelurakenteisiin.

30–35-vuotiaiden palvelussa painottuvat nuorten palveluja useammin työkyvyn arviointiin ja kuntoutuspolkuihin liittyvät kysymykset, pitkäkestoisen työttömyyden ja osatyökykyisyyden tukeminen, talous- ja velka-asioiden kokonaisuus, perhetilanteen huomioiminen sekä viranomaisverkostojen (ml. hyvinvointialueen palvelut) tiivis yhteensovittaminen. Tämä edellyttää henkilöstöltä osin erilaista osaamista ja työotetta sekä käytännössä myös erilaista palveluvalikoimaa ja verkostorakennetta kuin nuorten Ohjaamo-toiminnassa. Mikäli 30–35-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

vuotiaille rakennetaan matalan kynnyksen "yhden luukun" palvelu, henkilöstörakenne ja osaaminen on suunniteltava erikseen kohderyhmän tarpeisiin.

Ohjaamo on valtakunnallisesti koordinoitu konsepti ja brändi, joka on rajattu alle 30-vuotiaille. Yli 30-vuotiaille suunnattava palvelu ei lähtökohtaisesti voi toimia Ohjaamo-nimellä, vaikka se voisi hyödyntää Ohjaamon hyväksi todettuja toimintatapoja. Lisäksi kohderyhmien yhtäaikainen asiointi samoissa tiloissa voi heikentää matalan kynnyksen asiakaskokemusta ja kuormittaa toimintaa, jos asiakasvirrat, tilojen rauhallisuus ja luottamuksellisuus sekä turvallisuusjärjestelyt eivät ole riittäviä. Mikäli aikuisten matalan kynnyksen palvelua kehitetään, se tulee toteuttaa nuorten Ohjaamo-palvelusta selkeästi eriytettynä (esim. erilliset tilat, erilliset palveluajat tai erillinen vastaanottoalue) ja omalla palveluidentiteetillään.

Ohjaamo-toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista laajentaa Ohjaamo-nimellä eikä sellaisenaan koskemaan 30–35-vuotiaita edellä kuvattujen palvelutarpeiden, osaamisvaatimusten sekä valtakunnallisten brändi- ja kohderyhmärajausten vuoksi. Vuonna 2027 käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena. Ennen selvityksen käynnistämistä on syytä varmistaa, että uuteen toimintaan saadaan kaupungin rahoitus. Myös useiden muiden eri organisaatioiden panostus toimivan palvelumallin aikaansaamiseksi tarvitaan. Toiminta ei voi olla myöskään palveluiltaan päällekkäistä työtä monialaisten työllisyyspalvelujen tai muiden työllisyyspalvelujen kanssa.

Tiedoksi
Vilhartti Hanhilahti, Tommi Eskonen, Regina Saari

Kokouskäsittely
Asian käsittelyn aikana Vilhartti Hanhlahti esitti, että kaupunginhallitus antaa valtuustoaloitteeseen muilta osin saman lausunnon kuin elinvoima- ja osaamislautakunta, mutta lausunnon viimeisen kappaleen toista virkettä tarkennetaan. Elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnossa kyseinen virke oli muodossa: "Tarvittaessa käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena." Hanhilahti esitti, että kaupunginhallituksen lausunnossa virke olisi muodossa: "Vuonna 2027 käynnistetään selvitys mahdollisuudesta pilotoida ja kehittää aikuisten (30+) matalan kynnyksen monialaista palvelua Ohjaamo-mallin toimintatapoja soveltaen erillisenä palvelukokonaisuutena."

Lisäksi Vilhartti Hanhilahti esitti, että päätösehdotusta muutetaan siten, että se sisältää myös kaupunginhallituksen lausunnon merkitsemisen tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Puheenjohtaja tiedusteli Hanhilahden tekemän muutosehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Kaupunginhallituksen hyväksymä lausunto kokonaisuudessaan täydennetään pöytäkirjalle tämän asian Perustelut-kohtaan.

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 129, 14.09.2026
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 78, 18.08.2026
Elinvoima- ja osaamislautakunta, § 92, 19.08.2026
Kaupunginhallitus, § 293, 31.08.2026

§ 129
Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja oppilaitoksissa – Joakim Vigelius

TRE:1517/12.00.01/2026

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 129

Valmistelija / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Valmistelijan yhteystiedot
Perusopetusjohtaja Ulla Ojalammi, puh. 050 428 3044, opetusjohtaja Simo Turtiainen, puh. 040 088 7233, lukiokoulutuksen johtaja Mari Aalto, puh. 040 187 4593, kehittämispäällikkö Tuija Leppäharju, puh. 040 194 2364, ammatillisen koulutuksen johtaja Kirsi Viskari, puh. 040 037 6420, koulutuspäällikkö Kristiina Teiss, puh. 040 806 2669, varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus, puh. 050 523 7386, varhaiskasvatuksen aluejohtaja Tanja Moisala, puh. 040 485 6275, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Joakim Vigeliuksen valtuustoaloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.8.2026 § 78. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja oppilaitoksissa – Joakim Vigelius | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 92. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

oppilaitoksissa – Joakim Vigelius (yhteistoiminta-alueen asia) | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Kaupunginhallitus 31.8.2026 § 293. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja oppilaitoksissa – Joakim Vigelius | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Joakim Vigelius, Ulla Ojalammi, Simo Turtiainen, Mari Palviainen, Mari Aalto, Tuija Leppäharju, Kirsi Viskari, Elli Rasimus, Tanja Moisala, Kristiina Teiss, Riikka Kolkkala, Pirjo-Liisa Länkinen, Henna Välimäki

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston lausunto
2 Valtuustoaloite

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 18.08.2026, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:
Ojalammi Ulla

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Rasimus Elli, Varhaiskasvatusjohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Joakim Vigeliuksen valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Joakim Vigelius esittää 16.3.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että myös Tampereen kaupungin koulujen ja oppilaitosten järjestyssääntöihin lisätään määräys, että sekä oppilaiden että henkilökunnan on oltava tunnistettavissa koko koulupäivän ajan.

Joakim Vigelius ja muut valtuutetut perustelevat aloitettaan opetuksen toimivuudella, turvallisen oppimisympäristön varmistamisella, vuorovaikutuksen edellytyksillä ja oppilaiden sekä henkilökunnan tunnistettavuudella.

Valmistelu, kuulemiset ja lausunnot

Tampereen kaupunki on aloittanut kasvoja peittävien asusteiden käyttöä koskevan ohjeistuksen valmistelun maaliskuussa 2026 ennen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

valtuustoaloitteen jättöä. Valmistelussa on tarkasteltu kasvojen peittämisen kieltämistä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen toimintaympäristöjen sekä voimassa olevan lainsäädännön, perusoikeuksien ja turvallista oppimisympäristöä koskevien velvoitteiden näkökulmasta. Valmistelu- ja selvitystyössä on hyödynnetty oikeudellista ja turvallisuuteen liittyvää taustaselvitystä sekä kuultu mm. Nuorisovaltuustoa, Maahanmuuttajaneuvostoa, asiantuntijoita, henkilöstön edustajia ja opiskelijoita eri foorumeissa.

Valmistelussa on palveluryhmistä saadun tiedon perusteella voitu todeta, ettei uskontoon liittyvä pukeutuminen ole Tampereen kaupungin päiväkodeissa, kouluissa tai oppilaitoksissa aiheuttanut lainkaan haasteita. Kirjausta tarkastellaankin ensisijaisesti yleisemmin tunnistettavuuden, turvallisuuden ja ennakoinnin näkökulmista, ei uskonnollisen tai kulttuuriseen pukeutumisen.

Tampereen kaupungin Nuorisovaltuusto on lausunnossaan katsonut, ettei aloitteessa ehdotettu määräys ole tarpeellinen ja että se voi olla ongelmallinen positiivisen uskonnonvapauden näkökulmasta. Nuorisovaltuusto piti tärkeänä, että mahdollisessa järjestösääntökirjauksessa huomioidaan, että uskonnollisiin syihin vedoten tulisi voida pukeutua oman uskonnollisen identiteetin mukaisesti.

Maahanmuuttajaneuvoston kuulemisessa kirjausta pidettiin lähtökohtaisesti hyvänä, kunhan sen perustelu ja soveltaminen rajataan selkeästi turvallisuuden, tunnistettavuuden ja oppilaitosyhteisön toiminnan näkökulmiin. Kuulemisessa todettiin, ettei mahdollinen järjestyssääntökirjaus ole ristiriidassa esimerkiksi islamin uskon opetuksen kanssa. Lisäksi todettiin, ettei kirjaus kohdistu mihinkään yksittäiseen uskontoon, katsomukseen, kulttuuriin tai näihin liittyvään pukeutumiseen. Samalla tuotiin esiin huoli siitä, ettei järjestyssääntökirjaus saa laajentua yleiseksi uskonnollisten tai kulttuuristen asusteiden rajoittamiseksi.

Perusopetuksen rasismin vastaisen työryhmän kuulemisessa henkilöstön edustajat pitivät rajattua kirjausta tarpeellisena turvallisuuden, tunnistettavuuden ja vuorovaikutuksen näkökulmista. Kuulemisessa korostui, että kielto tulee rajata nimenomaan kasvojen peittämiseen ja sen vaikutuksiin oppilaitosyhteisön turvallisuuteen, ennakointiin, tunnistettavuuteen ja vuorovaikutukseen. Kirjauksen ei tule kohdistua uskonnolliseen tai kulttuuriseen pukeutumiseen.

Lisäksi valmistelussa on käsitelty palveluryhmäkohtaisia näkökulmia varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa. Lukiokoulutuksen osalta valmistelussa on huomioitu opiskelijakuntien edustajien ja toisen asteen yhteistoimintaryhmän kuuleminen. Opiskelijakuntien edustajien kuulemisessa tuli esiin huoli, ettei saa puuttua nuoren oman identiteetin ilmaisuun esimerkiksi pukeutumisen kautta. Toisen asteen yhteistoimintaryhmä korosti, että ohjeistuksen on

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

otettava huomioon turvallisuuteen ja tunnistettavuuteen liittyvät seikat. Tredussa asiaa on käsitelty opiskelijoiden, huoltajien ja henkilöstön näkökulmasta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumissa sekä huomioitu ammatillisen koulutuksen avoimet oppimisympäristöt ja niihin liittyvä asiakaspalvelutoiminta.

Taustaselvitys ja arviointi

Sisäministeriön taustamuistiossa koskien kasvojen peittämisen kieltämistä ja rajoittamista 23.9.2025 todetaan, ettei Suomen lainsäädännössä ole yleistä kasvojen peittämisen kieltoa. Muistion mukaan sääntely on Suomessa lähtökohtaisesti kohdennettua ja tilannesidonnaista. Kasvojen peittämisen kieltävää sääntelyä voidaan lähtökohtaisesti pitää mahdollisena myös Suomessa, edellyttäen että sääntely laaditaan täsmällisesti, siihen sisällytetään kohtuulliset ja selkeästi perustellut poikkeukset ja että se noudattaa suhteellisuusperiaatetta. Perusoikeuksien rajoitusten tulee jäädä vain siihen välttämättömään, mikä on tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

Järjestyssääntöjen ja muiden toimintaa ohjaavien määräysten tuleekin olla perusoikeuksien näkökulmasta hyväksyttäviä ja riittävän täsmällisiä ja lähinnä täsmentää ja konkretisoida laissa säädettyä, eikä niillä voida antaa yleisiä tai kaikenkattavia pukeutumista koskevia kieltoja ilman, että rajoituksen tarpeellisuus ja hyväksyttävyys arvioidaan suhteessa oppilaitokselle laissa säädettyyn tehtävään ja toimintaympäristöön. Kasvojen peittämiseen voidaan kuitenkin puuttua tilanteissa, joissa siihen liittyy järjestykseen, turvallisuuteen, tunnistamiseen tai rikosten ennalta estämiseen liittyvä hyväksyttävä laillinen peruste. Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten toimintaympäristöissä arviointi kytkeytyy erityisesti toiminnan turvallisuuteen, opiskelun esteettömään sujumiseen ja oppimista tukevan ympäristön varmistamiseen.

Varhaiskasvatuslain näkökulmasta arvioinnissa korostuvat lapsen edun ensisijaisuus, varhaiskasvatuksen tavoitteet sekä velvollisuus varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö. Varhaiskasvatuksen tavoitteisiin kuuluu myös lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä yhdenvertaisuuden edistäminen. Kasvojen peittämistä koskevaa kirjausta arvioidaan varhaiskasvatuksessa näiden tavoitteiden näkökulmasta erityisesti turvallisuuden, vuorovaikutuksen ja ennakoitavuuden turvaamisena.

Perusopetuslain näkökulmasta arvioinnissa korostuvat erityisesti opetuksen tavoitteet, oppilaan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, lapsen edun ensisijaisuus sekä oppilaan velvollisuus käyttäytyä asiallisesti ja toimia siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Koulujen järjestyssäännöillä voidaan täsmentää kouluyhteisön turvallisuuden, viihtyisyyden ja opiskelun esteettömän sujumisen kannalta tarpeellisia käytännön järjestelyjä ja asianmukaista käyttäytymistä koskevia määräyksiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoilla on vastaavasti oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, ja koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai muut järjestysmääräykset, joilla edistetään oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Toisen asteen koulutuksen osalta arvioinnissa korostuu lisäksi opiskelijoiden ikä, oppilaitosten avoimet ja monimuotoiset oppimisympäristöt. Lisäksi lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetään vastaavasti lapsen edun ensisijaisuudesta, joka on arvioinnissa otettava huomioon.

Sisäministeriön taustamuistiossa tuodaan esiin myös kasvojen näkyvyyden yhteiskunnallinen merkitys. Sen mukaan kasvojen näkyvyys on suomalaisen vuorovaikutuskulttuurin normi, joka tukee ennustettavuutta, luottamusta ja turvallisuuden tunnetta. Ilmeet, katsekontakti ja muu sanaton viestintä ovat olennainen osa vuorovaikutusta, ja kasvojen peittäminen voi vaikeuttaa viestintää, lisätä väärinymmärrysten mahdollisuutta sekä heikentää henkilöstön mahdollisuuksia havainnoida tilanteita ennakoivasti. Sisäministeriön taustamuistiossa painotetaan edellä mainittua sanattoman viestinnän painoarvoa nimenomaan varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa.

On myös huomioitava, että pukeutuminen ja ulkonäkö kuuluvat yksityiselämän suojan piiriin. Tämän vuoksi pukeutumista koskeviin määräyksiin tulee suhtautua pidättyvästi. Tässä valmistelussa rajoituksen hyväksyttävänä perusteena on pidetty turvallisen ja oppimista edistävän oppimisympäristön varmistamista sekä tunnistettavuuden ja ennakoinnin turvaamista oppilaitosten arjessa.

Kasvojen näkyvyydellä on taustamuistion mukaan kaikilla koulutusasteilla erityinen merkitys kielen, tunneilmaisun ja sosiaalisten taitojen kehittymisen, henkilöstön ja oppijoiden välisen vuorovaikutuksen sekä arvioinnin luotettavuuden kannalta. Lisäksi tunnistettavuus tukee oppilaitosyhteisön arjen turvallisuutta tilanteissa, joissa henkilöstön tulee pystyä nopeasti arvioimaan, ketkä tiloissa oleskelevat ja miten tilanteisiin tulee puuttua. On myös huomioitava, että kasvojen peittäminen voi lisätä turvattomuuden tunnetta, mikä voi heikentää oppimista ja kouluun kiinnittymistä.

Rajattu kirjaus järjestyssääntöihin on siten tarpeellinen ennaltaehkäisyn ja turvallisuuden varmistamisen näkökulmasta. Tavoitteena on varmistaa, että oppilaitoksissa toimivat henkilöt ovat tarvittaessa tunnistettavissa ja että oppimisympäristö on turvallinen, ennakoitava ja oppimista edistävä kaikille. Samalla kirjaus turvaa myös arvioinnin luotettavuutta. Ennaltaehkäisyn, turvallisuuden, tunnistettavuuden ja vuorovaikutuksen näkökulmasta kirjauksen on syytä käsittää oppilaiden lisäksi myös henkilökunta ja vierailijat.

Johtopäätös

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Edellä kuvatun taustaselvityksen perusteella Tampereen kaupunki pitää turvallisen ja oppimista edistävän toimintaympäristön varmistamista koskevaa tavoitetta perusteltuna. Kasvojen peittämistä koskeva rajattu ja täsmällinen kirjaus on tarkoituksenmukainen keino vahvistaa oppilaitosyhteisöjen turvallisuutta, oppimista edistävää toimintaympäristöä sekä oppilaiden, henkilökunnan ja vierailijoiden tunnistettavuutta ennaltaehkäisevästi.

Tampereen kaupunki vastaa valtuustoaloitteeseen siten, että yhteinen kasvojen peittämistä koskeva kirjaus järjestyssääntöihin otetaan käyttöön varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa 1.1.2027 alkaen. Kirjauksen toimeenpanossa huomioidaan palveluryhmien mahdolliset tarkennukset.

Taustaselvitysten ja kuulemisten perusteella valmistelussa on katsottu, että kirjauksen tulee kohdistua nimenomaan kasvojen peittämiseen varhaiskasvatus-, koulu-, työpäivän tai muun oppilaitosten järjestämän toiminnan aikana myös oppilaitoksen ulkopuolisissa oppimisympäristöissä. Kirjaus perustuu ensisijaisesti varhaiskasvatusyksiköiden, koulujen ja oppilaitosten turvallisuuteen, vuorovaikutukseen, ennakoitavuuteen ja oppimista edistävän oppimisympäristön varmistamiseen. Lainsäädännössä säädetty oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön edellyttää, että oppilaitoksissa toimivat henkilöt ovat tunnistettavissa ja vuorovaikutus sujuu esteettömästi. Jotta kirjaus täsmentää laissa säädettyjä vaatimuksia tarkkarajaisella ja oikeasuhtaisella tavalla, siihen sisällytetään poikkeukset terveydellisistä syistä tapahtuvasta kasvojen peittämisestä sekä oppilaitoksen järjestämistä teematapahtumista.

Käyttöönotettava yhteinen kirjaus järjestyssääntöihin

Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa otetaan 1.1.2027 käyttöön yhteinen kasvojen peittämistä koskeva kirjaus. Kirjauksen yhteinen muoto on seuraava:

"Tampereen kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa (jäljempänä oppilaitos) ei saa peittää kasvoja varhaiskasvatus-, koulu- tai työpäivän tai muun oppilaitoksen järjestämän toiminnan aikana. Kielto perustuu oppilaitosten turvallisuuteen, vuorovaikutukseen, ennakoitavuuteen ja oppimista edistävän oppimisympäristön varmistamiseen. Kielto ei koske terveydellisistä syistä tapahtuvaa kasvojen peittämistä tai oppilaitoksen järjestämiä teematapahtumia, joista annetaan erillinen ohjeistus."

Palveluryhmät voivat tarvittaessa tarkentaa yhteistä kirjausta oman toimintaympäristönsä mukaisilla soveltamisohjeilla. Tarkennuksissa säilytetään kirjauksen yhteinen tavoite, rajaus ja perustelu. Lisäksi tulee varmistaa, että ohjeistus on oppijoille, huoltajille, henkilöstölle ja muille toimijoille ymmärrettävä ja yhdenvertaisesti sovellettava, eikä se saa estää oppivelvollisuuden toteutumista.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tredussa kirjausta täsmennetään seuraavasti:

"Kielto ei koske Tredun avoimiin oppimisympäristöihin tulevia ulkopuolisia asiakkaita (Tredun ravintolat, kahvilat, lastentoiminta, majoituspalvelut ym. vastaava ulkopuolisille tarjolla oleva palvelu)."

Taustaselvityksen aineisto

- Sisäministeriö: Taustamuistio 23.9.2025, Kasvojen peittämisen kieltäminen ja rajoittaminen.
- Rikander, Henri: Kasvojen peittäminen koulussa -taustakoonti, joka perustuu laillisuusvalvojien perusteluihin ja sisäministeriön taustamuistioon.
- Perusopetuslaki (628/1998), erityisesti opetuksen tavoitteita, järjestämistä, lapsen etua, turvallista opiskeluympäristöä sekä oppilaan velvollisuuksia koskevat säännökset.
- Varhaiskasvatuslaki (540/2018), erityisesti varhaiskasvatuksen tavoitteita, lapsen etua sekä kehittävää, oppimista edistävää, terveellistä ja turvallista varhaiskasvatusympäristöä koskevat säännökset.
- Lukiolaki (714/2018), erityisesti lukiokoulutuksen tavoitteita, opiskelijan oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön sekä järjestyssääntöjä ja muita järjestysmääräyksiä koskevat säännökset.
- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017), erityisesti ammatillisen koulutuksen tavoitteita, opiskelijan oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön sekä järjestyssääntöjä ja muita järjestysmääräyksiä koskevat säännökset.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Liite Kopla 18.8.2026 Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston lausunto

Elinvoima- ja osaamislautakunta, 19.08.2026, § 92

Valmistelijat / lisätiedot:
Viskari Kirsi, Aalto Mari

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Salmi Pekka, Johtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Joakim Vigeliuksen valtuustoaloite ja siihen annettu elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunto merkitään tiedoksi ja aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Joakim Vigelius esittää 16.3.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään valtuustoaloitteessaan, että Tampereen kaupungin koulujen ja oppilaitosten järjestyssääntöihin lisätään määräys, joka kieltää kasvot peittävät hunnut ja asusteet Tampereen kouluissa ja päiväkodeissa, ja oppilaiden ja henkilökunnan tulee olla tunnistettavissa koko koulupäivän ajan. Aloitetta perustellaan opetuksen toimivuudella, turvallisen oppimisympäristön varmistamisella, vuorovaikutuksen edellytyksillä ja oppilaiden sekä henkilökunnan tunnistettavuudella.

Valmistelu, kuulemiset ja lausunnot

Tampereen kaupunki on aloittanut kasvoja peittävien asusteiden käyttöä koskevan ohjeistuksen valmistelun maaliskuussa 2026 ennen valtuustoaloitteen jättöä. Valmistelussa on tarkasteltu kasvojen peittämisen kieltämistä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen toimintaympäristöjen sekä voimassa olevan lainsäädännön, perusoikeuksien ja turvallista oppimisympäristöä koskevien velvoitteiden näkökulmasta. Valmistelu- ja selvitystyössä on hyödynnetty oikeudellista ja turvallisuuteen liittyvää taustaselvitystä sekä kuultu mm. Nuorisovaltuustoa, Maahanmuuttajaneuvostoa, asiantuntijoita, henkilöstön edustajia ja opiskelijoita eri foorumeissa.

Valmistelussa on palveluryhmistä saadun tiedon perusteella voitu todeta, ettei uskontoon liittyvä pukeutuminen ole Tampereen kaupungin päiväkodeissa, kouluissa tai oppilaitoksissa aiheuttanut lainkaan haasteita. Kirjausta tarkastellaankin ensisijaisesti yleisemmin tunnistettavuuden, turvallisuuden ja ennakoinnin näkökulmista, ei uskonnollisen tai kulttuuriseen pukeutumisen.

Tampereen kaupungin Nuorisovaltuusto on lausunnossaan katsonut, ettei aloitteessa ehdotettu määräys ole tarpeellinen ja että se voi olla ongelmallinen positiivisen uskonnonvapauden näkökulmasta. Nuorisovaltuusto piti tärkeänä, että mahdollisessa järjestösääntökirjauksessa huomioidaan, että uskonnollisiin syihin vedoten tulisi voida pukeutua oman uskonnollisen identiteetin mukaisesti.

Maahanmuuttajaneuvoston kuulemisessa kirjausta pidettiin lähtökohtaisesti hyvänä, kunhan sen perustelu ja soveltaminen rajataan selkeästi turvallisuuden, tunnistettavuuden ja oppilaitosyhteisön toiminnan näkökulmiin. Kuulemisessa todettiin, ettei mahdollinen järjestyssääntökirjaus ole ristiriidassa esimerkiksi islamin uskon opetuksen kanssa. Lisäksi todettiin, ettei kirjaus kohdistu mihinkään yksittäiseen uskontoon, katsomukseen, kulttuuriin tai näihin liittyvään

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

pukeutumiseen. Samalla tuotiin esiin huoli siitä, ettei järjestyssääntökirjaus saa laajentua yleiseksi uskonnollisten tai kulttuuristen asusteiden rajoittamiseksi.

Perusopetuksen rasismin vastaisen työryhmän kuulemisessa henkilöstön edustajat pitivät rajattua kirjausta tarpeellisena turvallisuuden, tunnistettavuuden ja vuorovaikutuksen näkökulmista. Kuulemisessa korostui, että kielto tulee rajata nimenomaan kasvojen peittämiseen ja sen vaikutuksiin oppilaitosyhteisön turvallisuuteen, ennakointiin, tunnistettavuuteen ja vuorovaikutukseen. Kirjauksen ei tule kohdistua uskonnolliseen tai kulttuuriseen pukeutumiseen.

Lisäksi valmistelussa on käsitelty palveluryhmäkohtaisia näkökulmia varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa. Lukiokoulutuksen osalta valmistelussa on huomioitu opiskelijakuntien edustajien ja toisen asteen yhteistoimintaryhmän kuuleminen. Opiskelijakuntien edustajien kuulemisessa tuli esiin huoli, ettei saa puuttua nuoren oman identiteetin ilmaisuun esimerkiksi pukeutumisen kautta. Toisen asteen yhteistoimintaryhmä korosti, että ohjeistuksen on otettava huomioon turvallisuuteen ja tunnistettavuuteen liittyvät seikat. Tredussa asiaa on käsitelty opiskelijoiden, huoltajien ja henkilöstön näkökulmasta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumissa sekä huomioitu ammatillisen koulutuksen avoimet oppimisympäristöt ja niihin liittyvä asiakaspalvelutoiminta.

Taustaselvitys ja arviointi

Sisäministeriön taustamuistiossa koskien kasvojen peittämisen kieltämistä ja rajoittamista 23.9.2025 todetaan, ettei Suomen lainsäädännössä ole yleistä kasvojen peittämisen kieltoa. Muistion mukaan sääntely on Suomessa lähtökohtaisesti kohdennettua ja tilannesidonnaista. Kasvojen peittämisen kieltävää sääntelyä voidaan lähtökohtaisesti pitää mahdollisena myös Suomessa, edellyttäen että sääntely laaditaan täsmällisesti, siihen sisällytetään kohtuulliset ja selkeästi perustellut poikkeukset ja että se noudattaa suhteellisuusperiaatetta. Perusoikeuksien rajoitusten tulee jäädä vain siihen välttämättömään, mikä on tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

Järjestyssääntöjen ja muiden toimintaa ohjaavien määräysten tuleekin olla perusoikeuksien näkökulmasta hyväksyttäviä ja riittävän täsmällisiä ja lähinnä täsmentää ja konkretisoida laissa säädettyä, eikä niillä voida antaa yleisiä tai kaikenkattavia pukeutumista koskevia kieltoja ilman, että rajoituksen tarpeellisuus ja hyväksyttävyys arvioidaan suhteessa oppilaitokselle laissa säädettyyn tehtävään ja toimintaympäristöön. Kasvojen peittämiseen voidaan kuitenkin puuttua tilanteissa, joissa siihen liittyy järjestykseen, turvallisuuteen, tunnistamiseen tai rikosten ennalta estämiseen liittyvä hyväksyttävä laillinen peruste. Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten toimintaympäristöissä arviointi kytkeytyy erityisesti toiminnan turvallisuuteen, opiskelun esteettömään sujumiseen ja oppimista tukevan ympäristön varmistamiseen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Varhaiskasvatuslain näkökulmasta arvioinnissa korostuvat lapsen edun ensisijaisuus, varhaiskasvatuksen tavoitteet sekä velvollisuus varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö. Varhaiskasvatuksen tavoitteisiin kuuluu myös lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä yhdenvertaisuuden edistäminen. Kasvojen peittämistä koskevaa kirjausta arvioidaan varhaiskasvatuksessa näiden tavoitteiden näkökulmasta erityisesti turvallisuuden, vuorovaikutuksen ja ennakoitavuuden turvaamisena.

Perusopetuslain näkökulmasta arvioinnissa korostuvat erityisesti opetuksen tavoitteet, oppilaan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, lapsen edun ensisijaisuus sekä oppilaan velvollisuus käyttäytyä asiallisesti ja toimia siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Koulujen järjestyssäännöillä voidaan täsmentää kouluyhteisön turvallisuuden, viihtyisyyden ja opiskelun esteettömän sujumisen kannalta tarpeellisia käytännön järjestelyjä ja asianmukaista käyttäytymistä koskevia määräyksiä.

Lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelijoilla on vastaavasti oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, ja koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai muut järjestysmääräykset, joilla edistetään oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Toisen asteen koulutuksen osalta arvioinnissa korostuu lisäksi opiskelijoiden ikä, oppilaitosten avoimet ja monimuotoiset oppimisympäristöt. Lisäksi lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetään vastaavasti lapsen edun ensisijaisuudesta, joka on arvioinnissa otettava huomioon.

Sisäministeriön taustamuistiossa tuodaan esiin myös kasvojen näkyvyyden yhteiskunnallinen merkitys. Sen mukaan kasvojen näkyvyys on suomalaisen vuorovaikutuskulttuurin normi, joka tukee ennustettavuutta, luottamusta ja turvallisuuden tunnetta. Ilmeet, katsekontakti ja muu sanaton viestintä ovat olennainen osa vuorovaikutusta, ja kasvojen peittäminen voi vaikeuttaa viestintää, lisätä väärinymmärrysten mahdollisuutta sekä heikentää henkilöstön mahdollisuuksia havainnoida tilanteita ennakoivasti. Sisäministeriön taustamuistiossa painotetaan edellä mainittua sanattoman viestinnän painoarvoa nimenomaan varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa.

On myös huomioitava, että pukeutuminen ja ulkonäkö kuuluvat yksityiselämän suojan piiriin. Tämän vuoksi pukeutumista koskeviin määräyksiin tulee suhtautua pidättyvästi. Tässä valmistelussa rajoituksen hyväksyttävänä perusteena on pidetty turvallisen ja oppimista edistävän oppimisympäristön varmistamista sekä tunnistettavuuden ja ennakoinnin turvaamista oppilaitosten arjessa.

Kasvojen näkyvyydellä on taustamuistion mukaan kaikilla koulutusasteilla erityinen merkitys kielen, tunneilmaisun ja sosiaalisten taitojen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kehittymisen, henkilöstön ja oppijoiden välisen vuorovaikutuksen sekä arvioinnin luotettavuuden kannalta. Lisäksi tunnistettavuus tukee oppilaitosyhteisön arjen turvallisuutta tilanteissa, joissa henkilöstön tulee pystyä nopeasti arvioimaan, ketkä tiloissa oleskelevat ja miten tilanteisiin tulee puuttua. On myös huomioitava, että kasvojen peittäminen voi lisätä turvattomuuden tunnetta, mikä voi heikentää oppimista ja kouluun kiinnittymistä.

Rajattu kirjaus järjestyssääntöihin on siten tarpeellinen ennaltaehkäisyn ja turvallisuuden varmistamisen näkökulmasta. Tavoitteena on varmistaa, että oppilaitoksissa toimivat henkilöt ovat tarvittaessa tunnistettavissa ja että oppimisympäristö on turvallinen, ennakoitava ja oppimista edistävä kaikille. Samalla kirjaus turvaa myös arvioinnin luotettavuutta. Ennaltaehkäisyn, turvallisuuden, tunnistettavuuden ja vuorovaikutuksen näkökulmasta kirjauksen on syytä käsittää oppilaiden lisäksi myös henkilökunta ja vierailijat.

Johtopäätös

Edellä kuvatun taustaselvityksen perusteella Tampereen kaupunki pitää turvallisen ja oppimista edistävän toimintaympäristön varmistamista koskevaa tavoitetta perusteltuna. Kasvojen peittämistä koskeva rajattu ja täsmällinen kirjaus on tarkoituksenmukainen keino vahvistaa oppilaitosyhteisöjen turvallisuutta, oppimista edistävää toimintaympäristöä sekä oppilaiden, henkilökunnan ja vierailijoiden tunnistettavuutta ennaltaehkäisevästi.

Tampereen kaupunki vastaa valtuustoaloitteeseen siten, että yhteinen kasvojen peittämistä koskeva kirjaus järjestyssääntöihin otetaan käyttöön varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa 1.1.2027 alkaen. Kirjauksen toimeenpanossa huomioidaan palveluryhmien mahdolliset tarkennukset.

Taustaselvitysten ja kuulemisten perusteella valmistelussa on katsottu, että kirjauksen tulee kohdistua nimenomaan kasvojen peittämiseen varhaiskasvatus-, koulu-, työpäivän tai muun oppilaitosten järjestämän toiminnan aikana myös oppilaitoksen ulkopuolisissa oppimisympäristöissä. Kirjaus perustuu ensisijaisesti varhaiskasvatusyksiköiden, koulujen ja oppilaitosten turvallisuuteen, vuorovaikutukseen, ennakoitavuuteen ja oppimista edistävän oppimisympäristön varmistamiseen. Lainsäädännössä säädetty oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön edellyttää, että oppilaitoksissa toimivat henkilöt ovat tunnistettavissa ja vuorovaikutus sujuu esteettömästi. Jotta kirjaus täsmentää laissa säädettyjä vaatimuksia tarkkarajaisella ja oikeasuhtaisella tavalla, siihen sisällytetään poikkeukset terveydellisistä syistä tapahtuvasta kasvojen peittämisestä sekä oppilaitoksen järjestämistä teematapahtumista.

Käyttöönotettava yhteinen kirjaus järjestyssääntöihin

Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja Tredussa otetaan 1.1.2027 käyttöön yhteinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kasvojen peittämistä koskeva kirjaus. Kirjauksen yhteinen muoto on seuraava:

"Tampereen kaupungin varhaiskasvatusyksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa (jäljempänä oppilaitos) ei saa peittää kasvoja varhaiskasvatus-, koulu- tai työpäivän tai muun oppilaitoksen järjestämän toiminnan aikana. Kielto perustuu oppilaitosten turvallisuuteen, vuorovaikutukseen, ennakoitavuuteen ja oppimista edistävän oppimisympäristön varmistamiseen. Kielto ei koske terveydellisistä syistä tapahtuvaa kasvojen peittämistä tai oppilaitoksen järjestämiä teematapahtumia, joista annetaan erillinen ohjeistus."

Palveluryhmät voivat tarvittaessa tarkentaa yhteistä kirjausta oman toimintaympäristönsä mukaisilla soveltamisohjeilla. Tarkennuksissa säilytetään kirjauksen yhteinen tavoite, rajaus ja perustelu. Lisäksi tulee varmistaa, että ohjeistus on oppijoille, huoltajille, henkilöstölle ja muille toimijoille ymmärrettävä ja yhdenvertaisesti sovellettava, eikä se saa estää oppivelvollisuuden toteutumista.

Tredussa kirjausta täsmennetään seuraavasti:

"Kielto ei koske Tredun avoimiin oppimisympäristöihin tulevia ulkopuolisia asiakkaita (Tredun ravintolat, kahvilat, lastentoiminta, majoituspalvelut ym. vastaava ulkopuolisille tarjolla oleva palvelu)."

Taustaselvityksen aineisto

- Sisäministeriö: Taustamuistio 23.9.2025, Kasvojen peittämisen kieltäminen ja rajoittaminen.
- Rikander, Henri: Kasvojen peittäminen koulussa -taustakoonti, joka perustuu laillisuusvalvojien perusteluihin ja sisäministeriön taustamuistioon.
- Perusopetuslaki (628/1998), erityisesti opetuksen tavoitteita, järjestämistä, lapsen etua, turvallista opiskeluympäristöä sekä oppilaan velvollisuuksia koskevat säännökset.
- Varhaiskasvatuslaki (540/2018), erityisesti varhaiskasvatuksen tavoitteita, lapsen etua sekä kehittävää, oppimista edistävää, terveellistä ja turvallista varhaiskasvatusympäristöä koskevat säännökset.
- Lukiolaki (714/2018), erityisesti lukiokoulutuksen tavoitteita, opiskelijan oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön sekä järjestyssääntöjä ja muita järjestysmääräyksiä koskevat säännökset.
- Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017), erityisesti ammatillisen koulutuksen tavoitteita, opiskelijan oikeutta turvalliseen opiskeluympäristöön sekä järjestyssääntöjä ja muita järjestysmääräyksiä koskevat säännökset.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

2 Liite Elosa 19.8.2026 Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston lausunto

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 293

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri, Salmi Pekka

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Joakim Vigeliuksen valtuustoaloite ja siihen annetut kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan lausunnot merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.8.2026 § 78. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja oppilaitoksissa – Joakim Vigelius | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Elinvoima- ja osaamislautakunta 19.8.2026 § 92. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Valtuustoaloite kasvot peittävien huntujen ja asusteiden kieltämiseksi Tampereen kouluissa ja oppilaitoksissa – Joakim Vigelius (yhteistoiminta-alueen asia) | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi
Joakim Vigelius, Ulla Ojalammi, Simo Turtiainen, Mari Palviainen, Mari Aalto, Tuija Leppäharju, Kirsi Viskari, Elli Rasimus, Tanja Moisala, Kristiina Teiss, Riikka Kolkkala, Pirjo-Liisa Länkinen, Henna Välimäki

Liitteet

1 Valtuustoaloite
2 Nuorisovaltuuston lausunto

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 130
Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

TRE:13/00.01.03/2026

Päätös
Puheenjohtaja totesi, että hallintosäännön 111 §:n mukaan aloitteina on jätetty seuraavat valtuustoaloitteet:

Valtuustoaloite vanhempien vapaaillan pilotoimiseksi - Vilma Järvisalo ja Laura Vänskä ym.
TRE:4669/12.00.01/2026

Valtuustoaloite Tampereen järjestökentän tilannekuvasta ja järjestöstrategisista linjauksista - Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ym.
TRE:4670/00.00.01/2026

Valtuustoaloite perinteisten valoviikkojen palauttamiseksi - Perussuomalaisten valtuustoryhmä ym.
TRE:4672/12.00.01/2026

Valtuustoaloite Sara Hildénin taidemuseon historiallisen saunan kunnostamiseksi ja palauttamiseksi käyttöön - Julia Sangervo ym.
TRE:4673/10.00.01/2026

Valtuustoaloite vieraskielisten oman äidinkielen opetuksen rajaamiseksi - Juho Hirvelä ym.
TRE:4675/12.00.01/2026

Valtuustoaloite luvallisen graffitiseinän toteuttamiseksi Santalahteen - Lauri Lindén ym.
TRE:4676/12.00.01/2026

Valtuustoaloite haitallisen mainonnan kieltämiseksi Tampereella - Johanna Kirjavainen ja Iia-Elisabeth Suomi ym.
TRE:4677/00.00.01/2026

Perustelut
Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sähköisesti sihteeristölle sähköpostiosoitteella valtuuston. sihteeristo@tampere.fi ennen kokouksen alkamista.

Liitteet

1 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet 14.9.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 131
Kokousraportit

TRE:6023/00.02.01/2025

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli
Kokousraportit otetaan pöytäkirjaan liitteeksi.

Liitteet

1 Kokousraportti 14.9.2026

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 132, 14.09.2026
Kaupunginhallitus, § 303, 07.09.2026

§ 132
Eron myöntäminen Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta sekä täydennysvaali

TRE:4063/00.00.03/2026

Kaupunginvaltuusto, 14.09.2026, § 132

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot
Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä
Lakiasiainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös
Jaakko Vuoriolle myönnettiin ero Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta.

Sara Hildénin taidemuseon johtokuntaan uudeksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi valittiin Jussi Kareinen.

Asia käsiteltiin ylimääräisenä asiana valtuuston 14.9.2026 kokouksessa.

Päätösehdotus oli
Jaakko Vuoriolle myönnetään ero Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta.

Sara Hildénin taidemuseon johtokuntaan valitaan uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Asia käsitellään ylimääräisenä asiana valtuuston 14.9.2026 kokouksessa.

Kokouskäsittely
Vilma Järvisalo ehdotti, että Sara Hildénin taidemuseon johtokuntaan uudeksi jäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi valitaan Jussi Kareinen. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut
Aikaisempi käsittely

Kaupunginhallitus 7.9.2026 § 303. Kaupungin internetsivulla osoitteessa www.tampere.fi. Eron myöntäminen Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta sekä täydennysvaali | Tampere esityslistat ja pöytäkirjat

Tiedoksi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Valittu, Jaakko Vuorio, Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi, Terhi Kokkonen, Klaus Pallas

Liitteet

1 Eroanomus 12.8.2026
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Kaupunginhallitus, 07.09.2026, § 303

Valmistelijat / lisätiedot:
Klami Laura

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Kaupunginhallituksen pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta erikseen kokouksessa.

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Jaakko Vuoriolle myönnetään ero Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsenen luottamustoimesta.

Sara Hildénin taidemuseon johtokuntaan valitaan uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Asia käsitellään ylimääräisenä asiana valtuuston 14.9.2026 kokouksessa.

Perustelut
Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan jäsen Jaakko Vuorio on ilmoittanut 12.8.2026 saapuneella sähköpostilla muuttavansa toiseen kuntaan viimeistään 16.9.2026 alkaen ja pyytävänsä eroa johtokunnan luottamustoimesta. Kuntalain 74 §:n mukaan johtokuntaan voidaan valita henkilö, jonka kotikunta kunta ei ole. Sara Hildénin taidemuseon johtokunnan kokoukset ovat alkusyksyllä 8.9. ja 7.10. Kaupunginvaltuusto kokoontuu seuraavan kerran syyskuun kokouksen jälkeen 19.10.2026.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö. (Kuntalaki 78 § ja 79 §)

Kuntalain 74 §:n mukaan johtokuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Uudeksi jäseneksi tulee valita mies.

Päätöksen liite sisältää henkilötietoja, minkä johdosta sitä ei julkaista yleisessä tietoverkossa.

Jos asia on kiireellinen, valtuusto voi päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Asian käsittely ylimääräisenä valtuuston asiana on perusteltua luottamustoimissa tapahtuvien muutosten ajantasaisuuden varmistamiseksi.

Tiedoksi
Valittu, Jaakko Vuorio, Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)monetra.fi, Terhi Kokkonen, Klaus Pallas

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kunnallisvalitus

§132

Kunnallisvalitusohje

Kunnallisvalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa muutosta hakea myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen, kun se ei ole muuttunut oikaisuvaatimusmenettelyssä, saa muutosta hakea valittamalla kuitenkin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavakseen yksityisoikeudellista asiaa koskevaa valitusperustetta, jonka osalta toimivalta on käräjäoikeudella.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä, saantitodistukseen tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana tai kun todisteellisesti sähköisesti tiedoksiannettu päätös on vahvistettu vastaanotetuksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja muut yhteystiedot; myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Lisäksi valitusviranomaiselle on soveltuvalla tavalla ilmoitettava myös valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus.

Valitukseen on liitettävä
- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa valitusviranomaiselle. Sähköisen valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisen päivän aikana. Paperisen valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§120, §121, §122, §123, §124, §125, §126, §127, §128, §129, §130, §131

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)